



BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2023, NUMMER 174

Datum	24 oktober 2023
Van	College B&W
Behandeld door	W. Burggraaf
Doorkiesnummer	14030
E-mailadres	willemijn.burggraaf@utrecht.nl
Kenmerk	11733028
Beleidsveld	Wmo en Welzijn

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2023 nummer 174 van Nadia Stylianou (D66), Ingeborg Hornsveld (GroenLinks), Julia Kleinrensink (GroenLinks), Ilse Raaijmakers (PvdA), Beau Nederhand (Volt), Ruud Maas (Volt), Esmâ Kendir (S&S), Bert van Steeg (CDA), Gert Dijkstra (EenUtrecht), Lianne Snippe (PvdD), Mahmut Sungur (Denk), Yvonne Hessel (Utrecht Solidair) van 20 september 2023 over Had je maar niet aan kinderen moeten beginnen. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Is de gemeente bekend met dit onderzoek?

Antwoord 1

Ja de gemeente is bekend met dit onderzoek, we hebben deze ontvangen van de Wmo-cliëntenraad en met hen de aanbevelingen besproken.

Vraag 2

Herkent zij zich in de onderzoeksuitkomsten of wat is de reden om aan te nemen dat dit in Utrecht niet het geval is?

Antwoord 2

Het gaat om een landelijk onderzoek met in totaal 47 respondenten die een aanvraag hebben gedaan bij hun gemeente. Het is niet duidelijk of er ook respondenten in de gemeente Utrecht wonen. Dit onderzoek geeft dus geen zicht op de lokale situatie. Wij hebben op dit moment geen signalen van inwoners uit Utrecht waarbij dit speelt of signalen van ingediende bezwaren. Maar er is natuurlijk niet met zekerheid te zeggen dat dit niet het geval is omdat wij niet weten of er inwoners zijn die geen aanvraag hebben ingediend terwijl ze hier wel bij gebaat zouden zijn.

Vraag 3

Is de gemeente bereid om nu toch de verzoeken te gaan registreren om beter inzicht te krijgen?

Antwoord 3

Eenvoud is een van de leidende principes in de gemeente Utrecht. In de uitvoering betekent dit dat we goed nadenken over extra administratieve lasten. We zien op dit moment niet de meerwaarde van het registreren van aanvragen van ouders met een beperking. Mede omdat we geen signalen ontvangen dat het niet goed gaat in Utrecht. Of een ouder met of zonder een beperking een aanvraag doet, maakt niet uit. Wanneer een ouder met een beperking een aanvraag doet, wordt er meegedacht door de Wmo-consulent wat de mogelijkheden zijn.

Vraag 4

Verschillende onderzoekdeelnemers hebben aangegeven dat ze niet eens wisten dat ze recht hadden op hulp bij het ouderschap. Hoe kan de gemeente dit ondervangen? Hoe kan de gemeente meer proactief zijn?

Antwoord 4

Net als alle andere inwoners van Utrecht kunnen ouders met een beperking natuurlijk altijd bij het buurtteam terecht met vragen over hulp en ondersteuning. We hebben het onderzoek daarnaast besproken met de Wmo-lientenraad. In dat gesprek gaven ze aan dat in de gemeente Utrecht geen specifieke informatie voor ouders met een beperking te vinden is. Daarom werken we nu met U Centraal, onze gecontracteerde partij voor informatievoorziening, aan de informatievoorziening op hun website.

Vraag 5

Maar liefst zeven op de tien respondenten vinden het aanvraagproces bij de gemeente moeilijk of zeer moeilijk. Veel respondenten hebben een of andere drempel ervaren bij de aanvraag. Wat zijn acties die de gemeente kan nemen om dit proces verbeteren?

Antwoord 5

Inwoners kunnen altijd terecht bij het buurtteam met vragen over het aanvraagproces, zij kunnen helpen bij de aanvraag. Ook kunnen zij de onafhankelijke cliëntondersteuners vragen hen te helpen. Wij hebben op dit moment geen signalen dat dit problemen oplevert in de gemeente Utrecht. We zorgen in ons proces dat er actief wordt meegedacht en vragen naar de gehele situatie van een inwoner en verwachte ontwikkelingen, hiermee voorkomen we dat mensen onnodig terug moeten komen of voor verschillende zaken telkens een nieuw gesprek moeten voeren. Bijvoorbeeld wanneer een inwoner nu een rolstoel aangevraagd, maar er na het bredere gesprek blijkt ook dat er (op termijn) een traplift nodig is. Ook hebben we de doorlooptijden verkort en hanteren we sinds januari een versneld proces waarbij een inwoner kan kiezen tussen direct contact met een consulent of dat zij liever op een later tijdstip teruggebeld willen worden.

Vraag 6

Eerder gaf de gemeente aan dat informatieverstrekking bij de buurtteams lag. Na het lezen van dit onderzoek, is de gemeente toch bereid om specifieke informatie op haar website te plaatsen of op een andere manier extra informatie te verstrekken?

Antwoord 6

We zullen informatie hierover op de website van onze informatievoorziening U Centraal zetten. Hier staat ook alle andere informatie over zorg en ondersteuning in onze stad.

Vraag 7

Zij geven aan dat gemeenten hun informatie over ouderschapsondersteuning en de processen voor aanmelden en aanvraag cliëntvriendelijk en toegankelijk in moeten richten. Neemt gemeente Utrecht deze aanbevelingen over?

Antwoord 7

Het uitgangspunt voor de gemeente Utrecht is altijd geweest om onze processen en informatievoorziening zo cliëntvriendelijk en toegankelijk mogelijk in te richten. We zullen werken aan het prominenter hierin opnemen van deze specifieke vorm van ondersteuning, maar de processen van aanvragen zullen hetzelfde zijn als voor andere vormen van ondersteuning.

Vraag 8

Een tweede aanbeveling is dat gemeentelijke professionals (zoals verloskundigen, kraamverzorgenden en medewerkers van consultatiebureaus) die contact hebben met (aanstaande) ouders met een beperking of chronische ziekte, de ouders informeren over de mogelijkheid van ouderschapsondersteuning in de Wmo. Is de gemeente bereid in gesprek te gaan met deze professionals over deze aanbeveling?

Antwoord 8

De genoemde professionals kennen in Utrecht de werkwijze van de buurtteams en informeren (aanstaande) ouders met een hulpbehoefte over ondersteuning vanuit de buurtteams of eventuele andere partners uit de sociale basis. Daarnaast is bij een deel van deze (aanstaande) ouders vaak al zorg (in het gezin) aanwezig.

Vraag 9

Een derde aanbeveling gaat over dat gemeenten een breder assortiment aan hulpmiddelen voor ouderschapsondersteuning in kunnen kopen, een pgb hiervoor te verstrekken of meer ruimte te maken voor specifiek maatwerk. Leidt deze aanbeveling tot een verandering in de werkwijze van Utrecht?

Antwoord 9

De gemeente beperkt zich niet tot bepaalde hulpmiddelen. Er wordt gekeken naar de goedkoopst adequate oplossing. Als het betreffende hulpmiddel niet tot het standaard assortiment van een leverancier behoort vragen wij de leverancier om een hulpmiddel op maat te maken of kan de cliënt kiezen om zelf een passend hulpmiddel aan te schaffen via een PGB. Deze aanbeveling leidt dus niet tot een aanpassing in de huidige werkwijze.

Vraag 10

Een vierde aanbeveling is dat gemeenten het recht op ouderschapsondersteuning voor ouders met een beperking moeten erkennen en specifieke expertise over ouderschap met een beperking en ouderschapsondersteuning op te nemen in de training van toegangsmedewerkers. Gaat de gemeente deze aanbeveling opvolgen?

Antwoord 10

We zijn het ermee eens dat gehandicapte ouders recht hebben op zorg en ondersteuning als dat nodig is. Echter, gehandicapt ouderschap is voor iedereen anders. Niet iedere gehandicapte ouder heeft ondersteuning of zorg nodig (vanuit de WMO) en ook niet iedereen in dezelfde mate. Gezien de diversiteit in deze situaties van de gezinnen zullen oplossingen ook altijd maatwerk zijn. Dat is ook één van de aanbevelingen vanuit het onderzoek. Medewerkers van de buurtteams en het Wmo-loket zijn getraind om te werken vanuit maatwerk.

Vraag 11

Er staan verder nog andere aanbevelingen in het rapport zoals het betrekken van ervaringsdeskundigen en werken vanuit vertrouwen. Veranderen deze overige aanbevelingen nog iets in het beleid van de gemeente?

Antwoord 11

Onze professionals werken vanuit vertrouwen en krijgen ruimte om maatwerk te leveren. We nemen ervaringsdeskundigheid mee via onze gesprekken met de Wmo-cliëntenraad. We betrekken hen momenteel in het verbeteren van de informatievoorziening.

Vraag 12

Ziet de gemeente een mogelijkheid om samen met leder(in), Solgu en de Wmo Cliëntenraad in gesprek te gaan over wat we als stad beter kunnen doen?

Antwoord 12

We hebben nauwe contacten met de Wmo-cliëntenraad en de Solgu, we spreken hen meerdere keren per jaar en ook als er specifieke signalen zijn. Dit onderzoek was ook al via de wmo-cliëntenraad bij ons binnengekomen en we hebben toen het gesprek gevoerd wat we als gemeente beter kunnen doen. Daar is uitgekomen dat de Wmo-clientenraad in de Utrechtse praktijk vooral ziet dat de informatievoorziening beter kan. Daardoor zijn er stappen genomen om dit beter onder de aandacht te brengen via U Centraal.

Vraag 13

Onderschrijft de gemeente de visie van de indieners dat situaties van ouders met neurodivergentie niet anders behandeld moeten worden dan ouders met andere beperkingen zoals ook in het VN verdrag voor handicap bedoeld is?

Antwoord 13

Ja. Ook hier geldt het begrip maatwerk.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,



Schriftelijke vragen “Had je maar niet aan kinderen moeten beginnen”

20-9-2023

Vragen:

Eerder dit jaar stelden de fracties van D66, GroenLinks, PvdA en Volt al vragen over gehandicapt ouderschap. Volgens het VN-verdrag Handicap hebben ouders recht op ondersteuning bij het ouderschap wanneer zij niet volledig voor hun eigen kind kunnen zorgen. In de beantwoording gaf de gemeente aan dat er niet veel dergelijke aanvragen zijn en dat maatwerk in die gevallen mogelijk is.

Ieder(in), een netwerkorganisatie voor mensen met een beperking of chronische ziekte, is een onderzoek gestart naar gehandicapt ouderschap en aanvragen via de Wmo. Ondanks dat het volgens de gemeente om een kleine groep gaat, zijn de indieners toch geschrokken na het lezen van de resultaten van dit onderzoek.

Bij een kleine meerderheid (53 procent) is de zorg, ondersteuning of een hulpmiddel bij de eerste aanvraag afgewezen. Bij 38 procent is de aanvraag toegekend en bij 9 procent is de aanvraag nog in behandeling. Vier op de tien respondenten hebben bezwaar gemaakt tegen de afwijzing. Vervolgens kenden gemeenten in 30 procent van de gevallen alsnog een aanvraag toe. Ook geeft het onderzoek aan dat 49 procent van de respondenten momenteel onvoldoende zorg/ondersteuning/hulpmiddelen bij het ouderschap heeft en dat dit o.a. tot gevolg heeft dat zij of hun partners overbelast raken of achteruit gaan qua gezondheidsklachten.

1. Is de gemeente bekend met dit onderzoek?
2. Herkent zij zich in de onderzoeksuitkomsten of wat is de reden om aan te nemen dat dit in Utrecht niet het geval is?

3. Is de gemeente bereid om nu toch de verzoeken te gaan registreren om beter inzicht te krijgen?

Informatievoorziening

4. Verschillende onderzoekdeelnemers hebben aangegeven dat ze niet eens wisten dat ze recht hadden op hulp bij het ouderschap. Hoe kan de gemeente dit ondervangen? Hoe kan de gemeente meer proactief zijn?
5. Maar liefst zeven op de tien respondenten vinden het aanvraagproces bij de gemeente moeilijk of zeer moeilijk. Veel respondenten hebben een of andere drempel ervaren bij de aanvraag. Wat zijn acties die de gemeente kan nemen om dit proces verbeteren?
6. Eerder gaf de gemeente aan dat informatieverstrekking bij de buurtteams lag. Na het lezen van dit onderzoek, is de gemeente toch bereid om specifieke informatie op haar website te plaatsen of op een andere manier extra informatie te verstrekken?

Aanbevelingen

Ieder(in) doet een aantal aanbevelingen aan gemeenten om de toegang tot ouderschapsondersteuning voor mensen met een beperking of chronische ziekte te verbeteren.

7. Zij geven aan dat gemeenten hun informatie over ouderschapsondersteuning en de processen voor aanmelden en aanvraag cliëntvriendelijk en toegankelijk in moeten richten. Neemt gemeente Utrecht deze aanbevelingen over?
8. Een tweede aanbeveling is dat gemeentelijke professionals (zoals verloskundigen, kraamverzorgenden en medewerkers van consultatiebureaus) die contact hebben met (aanstaande) ouders met een beperking of chronische ziekte, de ouders informeren over de mogelijkheid van ouderschapsondersteuning in de Wmo. Is de gemeente bereid in gesprek te gaan met deze professionals over deze aanbeveling?
9. Een derde aanbeveling gaat over dat gemeenten een breder assortiment aan hulpmiddelen voor ouderschapsondersteuning in kunnen kopen, een pgb hiervoor te verstrekken of meer ruimte te maken voor specifiek maatwerk. Leidt deze aanbeveling tot een verandering in de werkwijze van Utrecht?
10. Een vierde aanbeveling is dat gemeenten het recht op ouderschapsondersteuning voor ouders met een beperking moeten erkennen en specifieke expertise over ouderschap met een beperking en ouderschapsondersteuning op te nemen in de training van toegangsmedewerkers. Gaat de gemeente deze aanbeveling opvolgen?
11. Er staan verder nog andere aanbevelingen in het rapport zoals het betrekken van ervaringsdeskundigen en werken vanuit vertrouwen. Veranderen deze overige aanbevelingen nog iets in het beleid van de gemeente?
12. Ziet de gemeente een mogelijkheid om samen met Ieder(in), Solgu en de Wmo Cliëntenraad in gesprek te gaan over wat we als stad beter kunnen doen?

Neurodivergentie

13. Onderschrijft de gemeente de visie van de indieners dat situaties van ouders met neurodivergentie niet anders behandeld moeten worden dan ouders met andere beperkingen zoals ook in het VN verdrag voor handicap bedoeld is?

Gesteld door:

- Nadia Stylianou, D66
- Ingeborg Hornsveld, GroenLinks
- Julia Kleinrensink, GroenLinks
- Ilse Raaijmakers, PvdA
- Beau Nederhand, Volt
- Ruud Maas, Volt
- Esmā Kendir, S&S
- Bert van Steeg, CDA
- Gert Dijkstra, EenUtrecht
- Lianne Snippe, PvdD
- Mahmut Sungur, Denk
- Yvonne Hessel, Utrecht Solidair